

🕒 اوقات شرعی	📍 واحه
اذان ظهر: ۱۲:۱۵	شهره شهر مشو تا نهم سر در کوه
غروب آفتاب: ۱۸:۰۶	شور شیرین نمنا تا نکئی فرهادم/حافظ
اذان مغرب: ۱۸:۲۴	

🕌 دعای روز هفتم ماه مبارک رمضان
«اللّٰهُمَّ اَعِنِّيْ فِىْهِ عِلى صِبَايَه وَّ قِيَامِه، وَ جَنِّبْنِيْ فِىْهِ مِنْ هَفَوَاتِه وَّ آثَامِه، وَّ اَرْزُقْنِيْ فِىْهِ ذِكْرَكَ بِذَوَامِه، بِتَوْفِيقِكَ يَا هَادِي الْمُضِلِّينَ.»
خدا یا یاری کن مرا در این روز بر روزه گرفتن و عبادت و برکنارم دار در آن از بیهودگی و گناهان و روزمی کن در آن یادت را برای همیشه به توفیق خودت ای راهنمای گمراهان.

🕋 شمیر رحمت
<p>■ پیامبر اکرم (ص):</p> <p>هر کس که خداوند برای او خبر بخواهد دوستی شایسته نصیب وی خواهد نمود. / نهج الفصاحه</p>

🔥 مشق عشق
<p>■ از وصیت نامه شهید محمد مهدی حبیبی:</p> <p>سعی کنید که با علم خود بتوانید ملت را از محرومیت نجات دهید که فردای آینده سرنوشت این ملت به دست شماست.</p>

🔥 نکته روز

گوگل در مسیر تجزیه!

به گفته یک منبع آگاه مدیران گوگل و مقامات دولت دونالد ترامپ هفته گذشته با یکدیگر دیدار کردند تا خواستار عقب نشینی دولت از تجزیه کسب وکار موتور جستجوی اینترنتی این شرکت شوند. وزارت دادگستری آمریکا هم اکنون دو پرونده ضدانحصار علیه گوگل باز کرده که یکی از آنها مربوط به جستجوی اینترنتی و دیگری مربوط به فناوری تبلیغاتی است.

سخنگوی گوگل در این باره گفت: «ما به طور مرتب با رگولاتورها از جمله وزارت دادگستری برای گفت وگو درباره پرونده ملاقات می‌کنیم. همان طور که به طور علنی اعلام کردیم، نگران آن هستیم که پیشنهادات فعلی به اقتصاد آمریکا و امنیت ملی آسیب برساند.»

وزارت دادگستری اقدامات بالقوه‌ای برای پرونده جست و جوارائه کرده که شامل تجزیه بخش هایی از گوگل از جمله مرورگر کروم و پایان دادن به توافقنامه هایی است که این سرویس را در دستگاه هایی مانند آیفون به موتور جستجوی پیش فرض تبدیل می‌کند.

دادگاه مربوط به تصمیم گیری درباره اقدامات متناسب در آوریل برگزار می‌شود و رأی نهایی نیز در آگوست اعلام خواهد شد. به گفته کارشناسان پیش بینی می‌شود دونالد ترامپ از برخی سیاست هایی که دولت جو بایدن دنبال می‌کرد، عقب نشینی کند که احتمالاً یکی از این موارد تجزیه گوگل به دلیل سلطه بر بازار جستجوی آنلاین است.

🔥 دور دنیا

پدیده فرسایش زبان!

زبان مادری یا «زبان اصلی»، نخستین زبانی است که فرد یاد می‌گیرد و معمولاً بخش مهمی از هویتش را تشکیل می‌دهد. این زبان وسیله‌ای برای ارتباط با خانواده، دوستان و فرهنگ است اما آیا امکان دارد که فرد، زبان مادری خود را فراموش کند؟ برای مثال اگر کسی به کشور دیگری مهاجرت کند و زبانی دیگر را به‌طور روزمره استفاده کند، آیا ممکن است توانایی مکالمه‌اش به زبان اصلی را از دست بدهد؟

زبان‌شناسان این پدیده را «فرسایش زبان مادری» می‌نامند؛ فرآیندی که در آن مهارت فرد در زبان مادری کاهش می‌یابد، معمولاً به این دلیل که دیگر از آن استفاده نمی‌کند. به‌گفته کارشناسان امکان فراموشی زبان مادری تحت شرایط خاصی وجود دارد، به‌ویژه در مورد کودکان خردسال که به‌کشوری دیگر مهاجرت کرده‌و زبان جدیدی یاد می‌گیرند. یکی از نمونه‌های بارز این پدیده کودکانی هستند که توسط خانواده‌های خارجی به فرزندی پذیرفته می‌شوند.

لورا دومینگز، استاد زبان‌شناسی در دانشگاه ساوتهمپتون بریتانیا، در این باره می‌گوید هرچه فرد در زمان مهاجرت به سنین بالاتری رسیده باشد، احتمال حفظ زبان مادری او بیشتر است. در نتیجه احتمال این که یک‌نوجوان بایزگسال بخش‌های بزرگی از زبان مادری خود، مانند ساختار زمان گذشته را فراموش کند، بسیار کم است. تحقیقات نشان می‌دهد که پس از دوران بلوغ، که معمولاً بین ۸ تا ۱۳ سالگی در دختران و ۹ تا ۱۴ سالگی در پسران رخ می‌دهد، فرسایش زبان مادری کمتر اتفاق می‌افتد.

احتمالاً دلیل این امر این است که پس از این سن، مغز کمتر انعطاف‌پذیر شده و پذیرایی تغییرات کمتری می‌شود؛ اما کدام بخش از زبان مادری در معرض فراموشی است؟ لغات اولین بخش از زبان مادری هستند که می‌توانند به‌طور موقت فراموش شوند. به‌عنوان مثال یک دانشجوی اسپانیایی را تصور کنید که یک‌ترم در انگلیس درس خوانده است. وی پس از بازگشت به‌کشورش ممکن است متوجه شود که به‌یادآوردن برخی واژگان با عبارات اسپانیایی برایش دشوار شده است اما این بدان معنا نیست که آن کلمات به‌طور کامل از حافظه پاک شده‌اند بلکه فقط بازایی آنها در مغز زمان بیشتری می‌برد. مغز مانند یک کشوی بایگانی است که بین دو مجموعه واژگان متفاوت جست‌وجو می‌کند. با این حال، با غوطه‌ور شدن مجدد در زبان مادری، بازایی این واژگان سریع‌تر می‌شود. برخلاف واژگان، ساختارهای دستوری در برابر فراموشی مقاوم‌تر هستند. دریک مطالعه‌که در سال ۲۰۲۳ در ژرنال «یادگیری زبان» منتشر شد، محققان دریافتند اسپانیایی‌زبانانی که زبان انگلیسی را به‌عنوان زبان دوم یاد گرفته بودند، پس از ۱۵ سال زندگی در بریتانیا همچنان از زمان حال اسپانیایی به همان شیوه گذشته استفاده می‌کردند.

🔥 یادداشت

جام جم؛ تحول در چارچوب وفاداری به اصول

یکم: هفت‌هزارمین شماره از روزنامه «جام جم» را درحالی در آغازین روزهای ماه مبارک رمضان و اوایلین روزهای سال ۱۴۳۴ منتشر می‌کنیم که هنوز معتقدیم دلیلی که باعث راه‌اندازی و تأسیس این روزنامه از سوی رسانه ملی گردید، با همان قوت باقی است و حتی به‌تدریج بر مقدار آنها افزوده شده است.

در روزگاری که فضای لایتناهی مجازی، قلمروی وسیع و خیره‌کننده‌ای از دنیای خبر را فاتحانه به تصرف خود درآورده و به ناآهه همیشگی مخاطبان و خوانندگان دستبرد زده است، اما براساس قرائن و شواهد بسیار و غیرقابل باور، جای روزنامه‌نگاری مکتوب در دل مخاطبان وفادار همچنان محفوظ و محکم است.

دوم: روزنامه «جام جم» در دهه‌ای وارد حوزه مطبوعات به عنوان روزنامه کثیرالانتشار و در تیراز چندصدهزارتایی گردید که شاهد رونق و رواج کم‌سابقه فضای متکثر روزنامه‌نگاری در کشور بود.

دهه‌ای که در سال‌های اول، اواسط و اواخر آن روزنامه‌های سراسری تمام‌رنگی و چشم‌نواز در کبوسک‌ها ظاهر شدند تا فضایی مطبوعاتی را دچار تغییر و تحول تازه و بدیع نمایند و لاجرم تعداد معتناهی از خوانندگان قدیمی به روزنامه‌های جدید روی آوردند و چنین بود که مطبوعات نوظهور با اقبال عمومی روبه‌رو شدند.

سوم: از آن روز تا حال حاضر، ادوار متعددی به تناسب دوره‌هایی که مدیران عامل و مسئول سکاندار موسسه مطبوعاتی جام جم شدند، گذشت. در این ادوار تاریخی صدها تن از روزنامه‌نگاران و خبرنگاران با استعداد، فهیم و نخبه‌ای اعم از پیر و جوان به تحریریه روزنامه جذب و در سرویس‌های مختلف مشغول به کار شدند و از این فرصت با چرخش قلم خود برای بروز دادن ظرفیت‌ها و توان و استعداد خویش بهره بردند و محتوایی فاخر و فخیم به مخاطبان فهیم و قدرشناس روزنامه ارائه کردند. بی‌گمان، همه اینهایی که بودند و اینهایی که هستند، سرمایه‌های اصلی و معنوی روزنامه‌ای محسوب می‌شوند که ۷۰۰۰ شماره خود را بی‌وقفه و بدون یک‌روز تعطیلی یا خدای ناکرده توقیفی یا محتوایی غنی و متفاوت به مخاطبان روزنامه در همه‌جای کشور تحویل دادند. در کنار تحریریه باید از نیروهای خدوم و زحمتکش صف و ستاد موسسه و چاپخانه یاد کنیم که بدون تلاش ارزشمند و بی‌وقفه‌شان، این دستاورد همیاسر نمی‌شد.

چهارم: روزنامه جام جم، قلمرو فرهنگی و اجتماعی را میدانی منحصربه‌فرد برای خود جهت ارائه مطالب متنوعش می‌داند. از یاد نبریم که اساساً با همین رویکرد وارد صحنه مطبوعات شد. هنوز این روزنامه به این قلمرو، به‌شدت وفادار است و خود را ملزم می‌داند به‌عنوان ارگان مکتوب رسانه ملی، جهان‌بینی اسلامی و بنیان‌های فکر و اندیشه‌ای را که امهات آموزه‌های امام راحل و رهبر معظم انقلاب اسلامی را تشکیل می‌دهد، در قالب‌های مختلف روزنامه‌نگاری، تشریح و تبیین کند. در این دوره که سند تحول در رسانه ملی براساس بیانیه‌گام دوم پیشرفت انقلاب تدوین شده است، روزنامه جام جم در چارچوب موسسه جام جم و همراهی‌های ارزشمند مدیرعامل فاضل آن، تکالیف و وظایفی را به‌عهده گرفته که امیدوار است با نشاط و صمیمیت و همدلی که بین واحدهای مختلف موسسه وجود دارد، به خوبی از عهده آنها برآید. نکته پایانی این‌که اقتضات و ملزومات این دوره از فضای روزنامه‌نگاری کشور که نیازمند به‌روزرسانی شیوه‌ها و متدهاست از جمله گسترش فضای مجازی، بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و نیز به‌کارگیری هوش مصنوعی، به‌طور جدی در دستور کار قرار گرفته است.

هفت هزارمین شماره روزنامه «جام جم» امروز روی پیشخوان مطبوعات رفت

خوبی را زیر پوست هرکدام ما می‌دانند و لبخند را حتی خیلی‌دور روی صورت‌مان می‌نشانند. این سرزمین یک رکورد است. رکوردی که حالا ما شیرین‌ترین لحظه است. این‌که نامت را زیر یادداشت و گزارشی یا الصاق شده به گفت‌وگویی ببینی و با سرانگشت‌هایت روی حروف سربی حک شده نامت دست بکشی! برای ما که گاه‌به‌گاه این لذت را چشیده‌ایم (که اعتراف می‌کنیم هیچ‌گاه تکراری

هفت هزار روز عاشقی

عمرشان را دادند که روزنامه آن طور که باید باشد، بماند. ۲۵ سال برای عمر یک روزنامه پایدار، حداقل در این سرزمین یک رکورد است. رکوردی که حالا ما پیشینیان مان به آن می‌بالیم. پشت این صفحات کاغذی (بی‌مندی روی دوش مخاطب) مصائب و شیرینی‌های بسیاری پنهان است. تک‌تک کلمات همه این هفت هزار شماره تنیده شده به خاطرات تلخ و شیرین بسیاری است که حتی یادآوری‌اش هم حس

یادداشت

دکتر مراد عنادی | تحلیلگر ارشد مسائل سیاسی و رسانه

روزنامه‌نگاری ترکیبی

هفت هزارمین شماره روزنامه جام‌جم در حالی منتشر شد که از بدو تولد این روزنامه در دیرپهشت سال ۱۳۷۹ تاکنون، دنیای روزنامه‌نگاری تحولات پرشتابی را در عرصه رسانه پشت سر گذاشته است. اگر بخواهیم از مدل نظریه‌های روابط بین‌الملل استفاده کرده و شبیه‌سازی کنیم، باید بگوییم زمانی دنیای رسانه‌ها تک‌قطبی بود. یعنی مطبوعات سلطان رسانه‌ها محسوب می‌شدند؛ چرا که بی‌رقیب بودند اما گذشت زمان و تولد رادیو، دنیای رسانه‌ها دوقطبی و بعدها با ورود تلویزیون، ماهواره و اینترنت سپهر رسانه‌ای چندقطبی شد و بدین ترتیب هرکدام از رسانه‌ها سهمی از مخاطب را به خود اختصاص دادند. با وجود چندقطبی شدن جهان رسانه‌ها، تا دو دهه پیش روزنامه‌ها همچنان یکی از قطب‌ها و ستون‌های اصلی در دنیای رسانه‌ای به شمار می‌رفتند؛ چنان‌که در ایران برای مثال، روزنامه‌های همشهری و جام‌جم هرکدام با تیراژ یا شمارگان ۵۰۰ هزار نسخه در روز، دورانی طلایی را سپری می‌کردند اما با گسترش اینترنت و فضای مجازی برآمده از آن، به‌ویژه تولد شبکه‌های اجتماعی، سهم مخاطبان هرکدام از رسانه‌های اعم از مکتوب، شنیداری و دیداری از کیک مخاطب کم‌شد و در این میان کاهش سهم مطبوعات محسوس‌تر از بقیه بود. البته پایین آمدن شمارگان روزنامه، علل متعددی دارد که بحثی مستقل می‌طلبد و از این رونمایی این کاهش را صرفاً به افزایش سهم فضای مجازی تقلیل داد. در چنین اتمسفری، انتشار هفت هزارمین شماره روزنامه جام‌جم به عنوان یکی از روزنامه‌های پرمخاطب و با حضوری پرفرورغ در لیگ دسته یک مطبوعاتی کشور، مبین آن است که نبض روزنامه‌نگاری همچنان می‌زند. روزنامه جام‌جم به مدد قدرت تیر، گزارش‌های تحلیلی، تولید محتوای تبیینی، تقدّم‌محور و مطالبه‌گرایانه، پرهیز از نگاه خشن به رخدادهای داخلی و خارجی در کنار طرح‌های گرافیکی خلاقانه و فوتوتیر یا همان تیر و عکس، تلاش نموده به عنوان روزنامه‌ای برای خانواده و داری مخاطب فراگیر (خاص و عام)، همچنان از قدرت اثرگذاری و دیده شدن برخوردار باشد. با وجود این به نظر می‌رسد روزنامه‌ها برای بالا نگه داشتن پرچم مطبوعات و تثبیت جایگاه خود در در دنیای پرقابّت رسانه‌ای، بایستی به روزنامه‌نگاری ترکیبی روی آورند.

زمانی در دوران طلایی مطبوعات به روزنامه‌ها اخبار فردایی می‌گفتند، به‌طوری‌که مردم بخش اعظم خبرها را با فاصله، از روزنامه‌ها که فقط عصرها منتشر می‌شدند، دریافت می‌کردند اما در سال‌های اخیر به‌رغم انتشار روزنامه‌ها در صبح، سرعت انتشار خبر چنان بالا رفته که حتی رسانه‌های نیرومند، همچون رادیو و تلویزیون نیز جامی‌مانند؛ چرا که مخاطبان به سرعت از طریق گوشی‌های همراه تازه‌ترین اخبار دریافت می‌کنند. با وجود انتقال سرعت انتشار خبر به فضای مجازی، مزیت انتشار خبر درست، همچنان در اختیار رسانه‌های اصیل یعنی روزنامه،

رادیو و تلویزیون است. به عبارتی هرچند در سرعت انتشار خبر، شبکه‌های اجتماعی برآمده از فضای مجازی حرف اول را می‌زنند اما در آشفته‌بازار تولید و انتشار انبوه خبرها در فضای مجازی، مرز میان خبرهای درست و فیک یا جعلی به‌هم ریخته و دریافت خبر درست و مطمئن حتماً نیاز به راستی‌آزمایی دارد.

از این منظر و برای غلبه بر چنین چالش‌هایی در روزنامه‌نگاری ترکیبی، بایستی تلاش کرد تا در دو سطح گام برداشته شود.

در سطح نخست، روزنامه‌نگاری ترکیبی باید بر ژورالیسم تحقیقی و تولید محتوا متمرکز باشد و صرفاً به تهیه و انتشار خبر، آن هم باکی‌برداری و اخیراً دپوینگ در تهیه گزارش‌ها با هوش مصنوعی اکتفا نشود. در واقع یکی از شاخص‌ها و مزیت‌های نسبی در روزنامه‌نگاری ترکیبی، ژورالیسم تحقیقی و تهیه مطالب خبری تحلیلی است. واقعیت این است که بسیاری از روزنامه‌ها چنین رویکردی را در دستور کار خود قرار داده‌اند اما به نظر می‌رسد بر عمق و جامع‌نگری مطالب خبری تحلیلی بایستی افزوده شود تا خواننده مطالب روزنامه احساس کند بر دانش او در خصوص موضوعات و رخدادهای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و ورزشی... افزوده شده و زوایای پیدا و پنهان رخداده‌ها و حوادث با تحلیل عمیق و فکت‌محور کالبدشکافی شده‌است.

در سطح دوم روزنامه‌نگاری ترکیبی، بایستی به پیوند بین مطبوعات و فضای مجازی توجهی مضاعف شود بدین معنا که نگاه به فضای مجازی می‌بایست فرصت‌محور باشد نه تهدیدمحور.

برای درک این مهم، بدنیست بدانیم زمانی نقطه اتصال بین روزنامه‌ها با مخاطبان، دکه‌های مطبوعاتی بودند که مهم‌ترین محصولی که به مشتری عرضه می‌کردند، روزنامه و مجله بود اما در این سال‌ها به‌شدت از چنین کارکردی فاصله گرفته و به محل عرضه دخانیات، شارژ و... تبدیل شده‌اند و حضور روزنامه و مجله در جلو دکه‌ها هر روز کم‌رنگ‌تر می‌شود و از چیده شدن ستون بلند روزنامه‌ها، جلوی دکه‌ها خبری نیست. چالشی که زنگ خطر را برای اهالی مطبوعات و شرکت‌های توزیع روزنامه مدت‌هاست به صدا درآورده است. برای عبور از این چالش، علاوه بر همراهی دکه‌داران، به توجه هرچه بیشتر صاحبان بنگاه‌های مطبوعاتی به حفظ جایگاه عرضه روزنامه‌ها در دکه‌ها و تشویق مخاطبان برای خریداری روزنامه و مجله از دکه‌ها نیز نیاز است اما مهم‌تر از آن در چارچوب روزنامه‌نگاری ترکیبی، استفاده از ظرفیت و فرصت توزیع محتوای تولیدی روزنامه‌ها، در فضای مجازی است. با چنین نگاهی هرچند از میزان مراجعه مخاطبان برای تهیه نسخه مکتوب روزنامه پای دکه‌ها کاسته شده اما هم‌زمان با توزیع محتوا در فضای مجازی، می‌توان آن را جبران کرد. به عبارتی بهتر هم زمان با عرضه روزنامه‌ها به شکل سنتی در دکه‌های مطبوعاتی از ظرفیت توزیع در دکه‌های مجازی نیز باید بهره جست. بدین ترتیب نه تنها تیرها و گزارش‌های تحقیقی تحلیلی با استفاده از ظرفیت شبکه‌های اجتماعی بهتر دیده می‌شوند که بر میزان اثرگذاری آنها نیز به مدد میلیونی شدن مخاطبان افزوده خواهد شد.